KALiMERA

tištěná verze internetového časopisu o (ne)závislém cestování www.treknet.cz

září – říjen | zdarma

5/2004

Střední Asie | Stop v Polsku | Kuchařem na Aljašce | Moskytiéry | Výstup s poutníky

Z Čechů otroci

Přes tisíc Čechů se v poslední době v zahraničí stalo oběťmi obchodu s lidmi. Nejde již jen o ženy, které kuplíři nutili k prostituci, ale také muži, kteří museli uklízet v amerických hypermarketech. Všichni většinou vyjeli do zahraničí „legálně". Naletěli na inzerát slibující dobře placenou práci. Nejvíce jich požádalo o pomoc na české ambasádě v USA, Rakousku a Itálii. Vyplývá to z nového výzkumu Institutu pro kriminologii při ministerstvu spravedlnosti, který sčítal ty, jimž se podařilo utéci.

Slevy pro studenty

Podle nové vyhlášky se slevy na jízdném v autobusech nově poskytují nejen žákům, ale i studentům do 26 let. Totéž platí pro České dráhy, kde ale není studentská sleva novinkou. Studenti ve věku 15 – 26 let tak zaplatí 75 % z plné ceny jízdného. K poskytnutí této slevy nestačí běžný průkaz studenta. Mladí lidé si musí vyřídit zvláštní průkaz, který jim vystaví sám dopravce. Neplatí o prázdninách a studenti jich mohou využívat po zbytek roku jen pro cestu do místa školy a zpět domů. Dopravci však mohou poskytovat i větší slevy. Někteří dokonce umožňují cestovat studentům levněji kamkoliv a kdykoliv, jako je například běžné v některých evropských zemích. V takových případech stačí, když se student prokáže běžným studentským průkazem či ISIC kartou.

Evropské průkazy

Všeobecná zdravotní pojišťovna mění své oranžové průkazy pojištěnce za nové, tzv. evropské průkazy zdravotního pojištění, kterými se lze prokazovat i v zahraničí. Jeden doklad tak slouží současně jako národní i evropský. Nejdříve tyto průkazy obdrží ti, kdo si o něj zažádali. Po 10. září by jej měli postupně obdržet domů i ostatní pojištěnci. Starý průkaz by se měl vrátit okresní pojišťovně nebo znehodnotit. „Evropský" průkaz je platný 5 let.

Pozor na bomby

Vzácní živočichové zahynuli v červenci v přírodní rezervaci Murcia na jihovýchodě Španělska, kde shořelo téměř tři sta hektarů lesa. Podle ekologů skonalo nejméně 2400 kusů želv. Odborníci odhadují, že oblast se z požárů vzpamatuje až za dvacet let. Oheň založili neopatrní turisté, kteří stanovali poblíž rezervace. Nešťastnou náhodou jim vybuchla malá plynová bomba.

Do světa s nadhledem

Procestovali jste kus světa ježděním prstem po mapě? S ještě větším nadhledem se dá jezdit po monitoru po satelitních snímcích Země na stránkách www.visibleearth.nasa.gov. Zkuste si vyhledat například Holandsko. Pokud jste tuto zemi navštívili nebo znáte její hru s vodou, jasně uvidíte, které části této téměř podmořské země jsou uměle vysušeny a jak mělká je voda mezi pevninou a stále se stěhujícími ostrovy. Nasnímaná je i střední Evropa v období záplav v roce 2002, ale zajímavé jsou i mimoevropské země a jejich pohoří.

Kurz přežití v džungli

Luxusním autobusem skáčeme po kamenech a výmolech nezpevněné cesty. Projíždíme nádherně rozkvetlou krajinou, kde míjíme desítky vodopádů. Míříme z hlavního města Quito do provinčního Coca v ekvádorské oblasti Oriente, kde se po 10 hodinách jízdy scházíme se zbytkem devítičlenné výpravy. Na nedalekou vojenskou základnu nás odváží vojenský džíp až druhý den ráno. Čtyřdenní výcvikový kurz ekvádorské armády může začít.

S velkou pompou nás vítá na základně velící důstojník a překvapivě dobrou angličtinou nám stručně sděluje, co nás čeká – slaňování, překážkové a lanové dráhy, přežití v džungli, stavba a navigace raftu, střelba a spousta hladových komárů. Našimi průvodci se stávají dva členové speciálního komanda. Simbaldo a Espinoza jsou usměvaví sympaťáci a vůbec na nich není znát, že jsou drsňáci. Už brzy však vyjde najevo, že nejsou zvyklí se se svými svěřenci moc párat. Program je detailně a precizně naplánovaný a nic se neodpouští.

Házíme věci do motorového člunu a vyrážíme po řece Napo do právě opuštěné výcvikové základny v džungli. Všichni vojáci právě absolvují jeden z kurzů přežití v džungli, kde tráví veškerý čas po dobu zhruba dvou měsíců. Na základnu se vrací pro zásoby třikrát do týdne.

Po přednáškách s názornými ukázkami následovala tvrdá zkouška našich dovedností a znalostí. Nic se neodpouštělo. ***Foto: Víťa Tymr***

Výškové překážky

První den je ve znamení výšky a rovnováhy. Nejprve slaňujeme z 15metrové věže. Na první pohled žádné velké terno. Představa vlastnoručně uvázaného sedáku mi ale s adrenalinem dost hýbe. Nakonec přibylo jen pár modřin. Odpolední překážkové dráhy („obstacle courses") už jsou silnější

pokračování na str. 4

Vrácení daně z práce v zahraničí

V ideálním případě stačí vyplnit příslušný formulář, který je ke stažení na webu daňové správy každé země, a zaslat jej spolu s požadovanými doklady co nejdříve po skončení daného fiskálního období. Už je to dávno, co jste si vydělali v zahraničí milióny? Nevadí, daně vám vrátí i za rok 2002, 1999, ve vybraných zemích i za rok 1997.

„Daňové přiznání jsem vyplňovala ještě na Novém Zélandu. Vyplnila jsem příslušný formulář a do roka mi vrácené daně přišly na účet," svěřila se mi Eva, která na Novém Zélandu pracovala na falešné tzv. social number a přesto se jí podařilo získat daně zpět.

Každý však nemusí mít ten správný zdroj informací a štěstí k tomu. Při podání daňového přiznání je nutné mít poslední výplatní pásku (tzv. pay check) a zápočtový list. Nemáte je? Pokud bývalý zaměstnavatel komunikuje, není problém je získat. Problém nastává, když na vaši výzvu o zaslání příslušných dokladů nijak nereaguje. „Takové případy se stávají. Někdy se dokonce až při podání žádosti o vrácení daně přijde na to, že zaměstnavatel nic za svého zaměstnance či brigádníka neplatil," přidává zkušenost Judita Mazánková ze společnosti Taxback.com. Je dále na žadateli, zda zaměstnavatele sám osobně navštíví nebo na něj podá stížnost.

pokračování na str. 4

Moskytiéra – štít proti hmyzu

Nenechají vás najíst, usnout, spát, odpočinout. Jsou všude kolem a těžko se před nimi utíká. Je jich čím dál víc a dohánějí člověka k šílenství. Moskyti, otravný hmyz, kterému se těžko přichází na jméno. Není divu, že jim v každé oblasti světa jim říkají jinak – midgees, black flyes, gnus. Ale také obyčejný komár, hejno much. Hovada. Komár anopheles, který přenáší malárii, anebo druh komára Aedes Aegypti, který pro změnu přenáší nebezpečnou horečku Dengue.

Asie

Jednou z možností, jak se před nimi chránit, je schovat se za síť malých očeks moskytiéry. I když, jak tvrdí Ivan Brezina na základě svých zkušeností z Asie, ať děláte cokoli, všem komárům stejně neuniknete. Naštěstí ne všichni komáři přenášejí malárii. Autor české cestovatelské bible „Cesta na východ" nepovažuje za nutné pořídit si vlastní moskytiéru. „V malarických oblastech bývá moskytiéra standardním vybavením i hotelů nižší třídy. Nelze však na to plně spoléhat. V Bangladéši se spí pod kvalitní moskytiérou i v těch nejlevnějších a nejšpinavějších hotýlcích, zatímco v sousední Indii ji nenajdete skoro nikde," varuje Ivan Brezina před obecně platnými výroky. Nahradit ji lze moskytiérou od stanu postavenou uprostřed místnosti nebo naplno puštěným stropním větrákem. Komárů se v Asii nemusíte obávat při cestě do tropických hor, kde nežijí, a ve velkých městech, kde většinou nehrozí riziko onemocnění malárií. Opakem je spaní v asijské džungli a v přímořských oblastech, kde je vlastní ochrana proti hmyzu nezbytná.

Před gnusem na Kamčatce je nutné se chránit i přes den. ***Foto: Kamila Hnyková***

Afrika

Lucie Kinkorová, autorka článku „Příliš démonizovaná malárie" z modré Kalimery č. 2/2004, se při spaní v těch nejlevnějších afrických hotelech s moskytiérami sice setkala, ale použitelné byly až po zásahu jehly a nitě, případně izolepy. „Chce to ale zdravé oči, které najdou všechny dírky a trhlinky. A když v některém z afrických hotýlků moskytiéra není, je velmi pravděpodobné, že u konkurenčního hotelu bude," předává dále své osobní zkušenosti. Do oblastí Afriky s výrazným malarickým rizikem však pořízení vlastní moskytiéry doporučuje. „Při koupi si uvědomte, že komár anopheles je mnohem menší než „komár český" a pevná očka by tak měla být co nejmenší. Samotná moskytiéra by měla být naopak co největší, aby šla „nasadit" na různě velké postele a ještě zastrčit pod matraci," upozorňuje na nedůslednost majitelů moskytiér. Osobně se přiklání ke „kuželovité" variantě se zavěšením na jeden hřebík na stropě. Od zavěšené moskytiéry navíc odpuzuje komáry dlouhodobým insekticidem, do kterého je vhodné moskytiéru namočit.

Moskytiéru měla problém v Čechách sehnat Karolina Dytrtová, která si ji nakonec koupila v prvním obchodu v keňském Nairobi. „V Čechách mi buď nevyhovoval tvar a provedení, nebo mě odradila cena. Závěsnou moskytiéru jsem v Keni pořídila za 550 Ksh (odhadem 200 Kč). Byla u ní přiložená impregnace, do které by se měla před prvním použitím namočit. Velikost „single bed" pro dva lidi úplně stačila. Měli jsme ji dostatečně daleko od sebe, abychom se jí v noci po otočení z boku na bok nedotýkali. Dokonce jsme pod ní spali čtyři na patrové posteli. Byla dost dlouhá, před nálety komárů nás uchránila všechny. V etiopských horách bez komárů jsme spali ve stanu, v nižších polohách jsme je jen po česku důkladně na noc vymlátili a použili samozřejmě repelenty a odpuzovací spreje." Potvrzuje také zkušenost Lucie Kinkorové, že v hotýlcích a noclehárnách nízké cenové kategorie jsou moskytiéry většinou dost špinavé a velmi často potrhané. „Ona stačí jedna miniaturní trhlinka a mrchy moskyti si to přes noc roztroubí a naleze jich tam tudy třeba

pokračování na str. 3

EDITORIAL

Mezi tisíci spamy, které mi měsíčně projdou redaktorskou poštou, se čas od času objeví zpráva typu: „Posílám vám příspěvek." Neváhám ani minutu, abych si článek zatím neznámého autora přečetla. Je to pro mě takový dárek. Rozbalím a pomalu zjišťuji obsah. Mívá stránku, nebo čtyřicet, s obrázky i bez nich. Některé jsou skvělé, jiné méně, ale článek nikdy nezklame. Zklamal by, kdyby nebyl.

Kalimera vznikla jako zprostředkovatelské médium nezávislých cestovatelů, kteří se nejvíce koncentrují na chodbách vysokých škol. Nikde jinde jsem nezaslechla tolik živých a upřímných životních zkušeností z práce nebo cest po celém světě. Kalimera je již 4 roky bazarem těchto zkušeností a rad, které se šíří do všech vysokých škol u nás. Je jen na vás, jak bude bohatý. Věřím, že mě ani současné přispěvovatele nezklamete.

Vaše příspěvky, návrhy, kritiku a nápady zasílejte na redakce@kalimera.cz. Databáze všech článků a akcí je na www.treknet.cz.

Kateřina Sekyrková
šéfredaktorka

nemáš kolej?
nelehej si na kolej!
registruj se na:
kolej.cz

TRÉNINKOVÝ DENÍK
BĚHÁTE? PLAVETE?
CHODÍTE? BRUSLÍTE?
KOLAŘÍTE? BĚŽKAŘÍTE?
Sledujte svoji výkonost.
Nechte si spočítat převýšení, rychlost a celkovou vzdálenost.
Porovnejte si svůj čas s časy kamarádů.
www.treninkovydenik.cz
www.ladronka.cz

SOUTĚŽ

TESTOVNA se nám pomalu rozbíhá a 20% slevy na outdoorové vybavení za poslání svých osobních zkušeností s batohem, čelovkou nebo vařičem jsou rozdány všem, kteří příspěvek zaslali do konce září. Odměňovat budeme i další došlé příspěvky. Tři nejvydařenější, došlé do 15. listopadu 2004 na email redakce@kalimera.cz, si zaslouží „Lexikon přežití" od nakladatelství Motto, který naše redakce zhodnotila jako velmi zdařilou publikaci (viz recenze). Pravidla pro zasílání užitečných postřehů jsou zveřejněny v článku „Pište si o slevy" v rubrice TESTOVNA na www.treknet.cz.

další informace

- Čelovka Petzl Myo
- Batoh Gemma
- Batoh Alp

>>> www.treknet.cz

STŘÍPKY Z TREKNETU

Hořící voda

Jak se blížilo moře, ráz krajiny kolem Dunaje se zvolna měnil. U vesnice Caraorman nastoupily písečné duny a objevila se již přímořská vegetace. Na obloze jsme zahlédli kouř – místní vypalovali suchý rákos. Začali jsme se prodírat směrem k dýmu. Hustým rákosím se ale špatně utíká, a když trochu zafouká, oheň se přeschlým porostem šíří velice rychle. Raději jsme se vrátili a přeplavali na druhý břeh. Asi za deset minut se obrátil vítr a místo, kde jsme se ještě před chvílí prodírali, sežehly plameny. Oheň se hlasitě prohnal kolem, slunce zastínil kouř a z nebe sněžil popel. Inferno.

Neférové závody

V Tulcei jsme spustili bárku na vodu a pluli zpět k autu. Podél břehu se z vody zvedaly železné obludy napůl potopených vraků. Foukal příznivý vítr, a tak jsme z vesel vyrobili stěžeň a ráhno a napnuli místo plachty ponču. Po chvíli nás dohnal člun říční policie. Rozuměli jsme jen, že nás vyhánějí ke břehu. Pořád opakovali slovo „konkurence". „Asi poplují papaláši," říkali jsme si a plachtili dál. Zezadu se k nám blížily barevné plachty. Dalekohledem jsme zjišťovali, o co jde. „No né, jsme v čele závodu oplachtěných veslic, tedy naší třídy!" Začali jsme se dohadovat o ceně pro vítěze, když loďky odbočily do jiného kanálu. No nic.

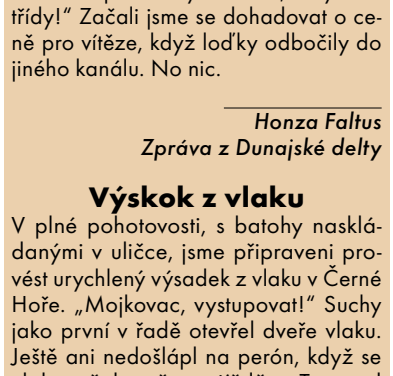
Honza Faltus
Zpráva z Dunajské delty

Výskok z vlaku

V plné pohotovosti, s batohy naskládanými v uličce, jsme připraveni provést urychlený výsadek z vlaku v Černé Hoře. „Mojkovac, vystupovat!" Suchy jako první v řadě otevřel dveře vlaku. Ještě ani nedošlápl na perón, když se vlak začal opět rozjíždět. „To snad né?" Já, druhý v pořadí, jsem otevřenými dveřmi vyhodil svůj batoh, odrazil jsem se a skočil. Vůbec mě v té chvíli nenapadlo, že by na peróně mohl být nějaký sloup, kandelábr, značka či stožár, o který bych se mohl „totálně" rozsekat. Skok trval jen chvilinku, ale hlavou mi proběhl celý můj život. Naštěstí se mi nic nestalo. Dopad na betonový perón jsem ztlumil jen krátkým popoběhnutím. Pítrs, na kterém byla řada s vystupováním, už jenom zakřičel tmou ze vzdalujícího se vlaku: „Sorry, hoši, do toho nejdu!" A osaměli jsme. Nikdo další už z vlaku vystoupit nestihl.

Policejní stop

Na křižovatce u mostu přes řeku Tara v Černé Hoře hodláme odchytnout nějaký stop do města Žabljak, protože autobus jede až večer. Těsně za mostem se nachází stanoviště policie. Velitel i jeho dva podřízení se v polední výhni očividně nudí. Krátí si dlouhou chvíli tím, že staví každé projíždějící auto. Nám se samozřejmě stop moc nedaří. Kámen-nůžky-papír... Rozdělujeme se na dvojice, abychom měli větší šanci něco stopnout. Dáváme si sraz v Žabljaku na náměstí. V momentě, kdy vyrážíme něco si stopnout, berou situaci pevně do rukou přítomní policisté. Domlouvají nám stopa sami. A hned dvě vozidla.

pokračování na str. 3

Kuchařem na Aljašce

Nože jsem si od ostatních kuchařů tak dlouho půjčoval, až jsem si koupil vlastní.
Foto: archiv autora

Povinný drogový vstupní test dopadl dobře a já mohl podepsat s hotelem pracovní smlouvu, čítající dobrých 30 formulářů. Když jsem si to odbyl, šel jsem přímo do kuchyně a byl jsem představen kuchařům a šéfkuchaři. Měl jsem nastoupit hned druhý den ráno a vzít si s sebou své nože. Opravdu věřili tomu, že jsem kuchař! Měl jsem sice zkušenosti s brigádou v pizzerii, ale tohle vypadalo na skutečnou kuchařinu.

Do aljašského města Anchorage jsem přiletěl o půlnoci, a tak jsem na letišti zůstal až do rána. V letištní hale jsem objevil reklamu hotelu, kde jsem měl pracovat, s telefonem na bezplatný odvoz z letiště. Využil jsem ho. Na personálním oddělení hotelu mě přivítala sympatická úřednice s typicky americkým úsměvem. Sdělila mi, že musím podstoupit drogový test, což je v USA u všech větších společností běžný postup. Potěšila mě informací, že v hotelu se mnou budou pracovat další studenti z Čech, Polska a z Ruska. Dokonce nám obstarala společné ubytování v domě se zahradou, který byl hned přes ulici. Ještě ten den jsem si zašel na Social Office a vyřídil SSN (social security number) – identifikační číslo, pod kterým jste evidováni na úřadech a poskytujete ho zaměstnavateli, když žádáte o práci.

První dny v kuchyni jsem byl tak trochu vedle. Problémy jsem měl především s angličtinou, protože většina kuchařů byli Filipínci a jejich výslovnost byla naprosto tragická. Už vůbec jsem nerozuměl kuchařské terminologii a ani jejich systému odměřování a vážení. Celý první den jsem proto krájel zeleninu do salátů a učil se připravovat dresinky. V závěru dne přišel šéfkuchař a zeptal se mě, jakou doma vařím polévku. Nedokázal jsem si vzpomenout na nic jiného než na hovězí. Řekl mi, abych ji uvařil. Ukázal mi asi 40litrový hrnec a odešel. Chvíli jsem přemýšlel, mám-li se přiznat, že žádnou polévku vařit neumím, ale nakonec jsem se raději dal do díla. Dal jsem vařit vodu a nakrájel do ní veškerou zeleninu, kterou jsem si v hovězí polévce dokázal představit. Pak jsem byl v koncích. Jeden z kuchařů mi poradil, ať tam přidám pár lžic bujónu. A skutečně z toho byla hovězí polévka! Nicméně vzápětí ji šéfkuchař doslova zasypal pepřem, tymiánem a dalším kořením. Naprosto ji zkazil! Po pár dnech jsem však poznal, že většina jídel se velmi koření, mnohá jsou hodně mastná, jiná naopak moc sladká. To je americká kuchyně. Následujících pár týdnů jsem dělal víceméně to samé, připravoval saláty, obložené mísy pro catering, míchal dresinky a každou neděli obsluhoval na banketu hosty hotelu a veřejnost.

Po nějaké době jsem si našel ještě jednu práci na plný úvazek. Připravoval jsem na letišti jídla do letadel. Tomu jsem musel přizpůsobit pracovní dobu v hotelu. Po dohodě s šéfkuchařem jsem v hotelu začal vařit snídaně, což představovalo přípravu vajec na 10 různých způsobů, omelet, šunky, slaniny, kaší, amerických brambor atd. Byla to o poznání náročnější práce než příprava dresinků a polévek, ale po 14 dnech jsem se zapracoval a již se ke své původní práci nevrátil. Odpoledne jsem přejížděl na kole do druhého zaměstnání na letišti. Organizace zde byla o poznání lepší než v hotelu. Každý pracovník měl na daný den připravený seznam věcí, které se mají udělat. Stanovená pracovní doba se kontrolovala. Jestliže se zaměstnanec opozdil třikrát do měsíce, hrozilo mu propuštění. Na druhé straně, pokud si chtěl vzít jeden den volna, stačilo zavolat vedoucímu 2 hodiny před začátkem směny.

Přestože jsem měl dvě práce na plný úvazek a býval jsem často unavený, neprožíval jsem žádný větší stres. Kolegové a šéfové byli velmi přátelští a v kuchyních panovala pohodová nálada. Po určité době jsem zaznamenal velký pokrok v angličtině a začínal rozumět různým vtípkům mých kolegů. O zábavu tak bylo postaráno.

Pracovní smlouva se zaměstnavatelem musela být získána již v České republice. Jednu smlouvu jsem podepsal s rybárnou na Aljašce, na kterou mi dal kontakt kamarád. Na Job fairu, na kterém se v Čechách prezentují zaměstnavatelé z USA, jsem podepsal další smlouvu se zástupcem hotelu v aljašském Anchorage, kde jsem nakonec pracoval. Práce v rybárně nebyla tak finančně výhodná a navíc v hotelu jsem mohl nastoupit již v červnu. Celkové náklady včetně letenky, pojištění, víza, poplatků za získání pracovní smlouvy a pro zprostředkovávající agenturu se vyšplhaly na 55 000 Kč. Po prvním měsíci práce se mi vložené peníze vrátily.

Míra Chmelík

související články

> *Práce v rybárně na Aljašce*
> *Práce na lodi*
> *Job fair nebyl fér*
> *Programy Work and Travel*
>>> **www.treknet.cz**
práce v zahraničí

CCUSA
CAMP COUNSELORS USA
Cestování, poznávání nových lidí, angličtina v praxi a výdělek v roce 2005!
CAMP COUNSELORS USA
Práce v letních táborech: nízké náklady – nejvyšší kapesné.
WORK EXPERIENCE USA
Práce u různých amerických zaměstnavatelů: vysoké výdělky.
WORK EXPERIENCE UK
Práce kdekoliv ve Velké Británii: nástup možný kdykoliv během roku.
Při registraci do Vánoc na programy do USA získáte:
Slevu pro on-line registraci
Velký batoh zdarma
Zúčastníte se losování o zimní vestu!
Kontakt:
CC USA Praha, Thákurova 3, Tel. 220 18 17 80
CC USA Brno, Rybkova 1, Tel. 777 71 33 42
Info@ccusa.cz www.ccusa.cz

SRN
PRÁCE V ZIMĚ
pro řádné studenty
VŠ a VOŠ
SPĚCHÁ
informace na
www.servus.cz

WORLD CRUISE CENTER
Zprostředkování zaměstnání na námořních výletních lodích v jejich hotelových a restauračních částech. Znalost AJ nutná.
www.wcc.cz

LYŽAŘSKÁ ŠKOLA JPK SKI SCHOOL · SKISCHULE
ATRAKTIVNÍ PRÁCE NA HORÁCH
Lyžařské školy v Krkonoších, Krušných horách a na Šumavě hledají
UČITELE LYŽOVÁNÍ
AJ/NJ nutné, výhodné plat. podm., zaškolíme
hledáme i pracovníky do půjčovny lyží
INFO: JPK Harrachov, t/f: 481529592, 724284192 jpksport@hr.bon.cz

Poutníci v roli alpinistů

Ázerbajdžán zaplavili cizinci pracující pro naftařské koncerny. Tak se nám to alespoň jeví po víkendu stráveném u „turistických atrakcí" v dojezdové vzdálenosti od Baku. Ale co, aspoň je koho v poušti stopovat ...

Zastavujeme modrý autobus. Jeho pasažéři prý jedou k jakémusi svatému místu, ale do Lahice nás klidně hodí. Kdybychom však chtěli, můžeme jet s nimi na onu pouť a v Lahici nás vyklopí cestou zpátky. „Nejmenuje se ta hora náhodou Babadag?" vybavuje se nám název 3 629 m vysoké hory. Podle průvodce je k jejímu zdolání třeba 12 – 15 hodin. „Blbost," kroutí hlavou nevěřícně poutníci. „Za 6 až 7 hodin jsme zpátky," sebejistě tvrdí.

A tak plni pochyb jedeme s nimi. „Když mají před sebou takovou štreku, měli by to snad vědět," říkáme si. Autobus skáče korytem řeky na úsecích, kudy na první pohled nemůže projet ani džíp. Poutnice na kritických místech křičí: „Ya Alláh, ya Alláh, Mohammad!" jako kdyby u toho měly rodit. V zapadlých, téměř afghánských vesničkách, se kolem nás prohání jezdci na koních. Děti v bílých košilích a vyšívaných vestičkách žebrají. A poutníci jim opravdu házejí peníze, bonbóny, meloun...

V základním táboře smrdí přetékající suché záchody a v plechové budově se"točí" předražený čaj. Poutníci vycházejí pro nás úplně nepochopitelně na noc. Proč? Prý je přes den moc teplo. Asi jim nevadí, že v noci mrzne a okolní čtyřtisícové vrcholky nejsou vidět. Přišli jen dobýt posvátný Babadag, provést pro nás nepochopitelné rituály a naklonit tak osud na svou stranu. Opatrně se ptám, jestli baba (tj. pan, otec) je Alláh. Dostává se nám neurčité odpovědi. Buď místní oficiálně šířitští muslimové tuší, že tyhle rituály nejsou úplně v souladu s koránem, nebo v tom sami nemají jasno.

Odmítáme čekat na tmu a strháváme s sebou vlnu poutníků. S igelitkami a taškami, vystrojeni do džín a bačkor, nás následují. Ze začátku téměř běží a neustále se nás vyptávají, jestli už jsme se unavili. Lezou nám tím na nervy. My jsme narozdíl od nich aklimatizovaní. Pořád křičí: „Baba, jolvi, babo, ukaž nám cestu!" V jakési svatyni krouží jako buddhisti kolem kamene a obětují zde peníze, ovoce a bonbóny. Pak házejí kameny do propasti a vyhánějí tak ďábla. Jenže poutníkům síly i přes pomoc baby dochází. Odpočíváme každých sto metrů. Jsme z toho rozmrzelí, při věčném čekání na ostatní nám je zima. Přes mlhu není vidět na deset metrů a brzy bude tma. Jestli někde nespadneme, tak s nimi tímhle tempem určitě přinejmenším nachladneme. Po třech hodinách Luci simuluje bolest břicha a otáčíme to. Jediné rozumné rozhodnutí za celý den.

Po půlnoci padají kroupy a lije jako z konve a blesky mění noc v den. Autobus, ve kterém se snažíme spát, se kymácí ze strany na stranu a máme dojem, že nás uragán každou chvíli odnese. Navíc do busu zatéká. Řidič a pár dalších lidí ze základního tábora mají o poutníky strach a celou noc je vyhlížejí. A protože jsou u toho velmi hluční, moc nespíme, i když se počasí už umoudřilo. V osm ráno se vrací první poutník, poslední až po jedenácté. S omrzlinami, promočení na kost od sněžné vánice. Hladoví, žízniví, nevyspalí a vyčerpaní. Jak může být někdo tak naivní a nepoučitelný? Vždyť někteří poutníci jsou tu již po několikáté!

Lucie Kinkorová, Petr Drbohlav

Autostopem do Varšavy

Stopování v Polsku je stejně jako v Česku běžnou záležitostí. Stačí se postavit na frekventované místo, kde se dá bezpečně zastavit, a pokud jste dívka, během minuty se vezete. Pokud jste mužského pohlaví, musíte být vyzbrojeni bezednou trpělivostí, protože řada řidičů muže ze zásady nebere.

Ze začátku se stopovalo výborně, řidiči byli příjemní, komunikovali se mnou polsky, já jsem odpovídala česky, i když někdy na něco jiného, než jsem byla tázána – nakupovat ve „sklepě" („obchod") je přece jen poněkud neobvyklé, pod výrazem „pociag" („vlak") si nepředstavuji vůbec nic a u slovesa „szukac" („hledat") se červenám.

Po nějaké době vás většinou stále stejné otázky typu „odkud, kam, proč, za kým jedete" poněkud unavují, ale měli byste v sobě najít sílu usmívat se a ochotně odpovídat, protože to je nejčastějším důvodem, proč vám řidič zastavil. Při projíždění Polskem se mi však několikrát stalo, že si řidiči chtěli povídat o mém intimním životě a sexu, na což je možné reagovat ležérními odpověďmi, které dávají najevo, že taková debata vás vůbec nevyvádí z míry, nebo prostě začít plácat úplně o něčem jiném. To ale řidič – zpustlík obvykle neakceptuje a dál si vede svou. Rozebírat taková témata pravděpodobně způsobuje poměrně velká frekvence prostitutek, které stojí kolem dálnice. Myslím, že jsem se od nich dostatečně lišila – nestopuji v sukni, v ruce držím ceduli s cílovým místem, vedle mě trůní desetikilový batoh. Přesto jsem nejspíš jednomu řidiči připadala lákavá – po dvaceti metrech jízdy se mě zeptal, jestli to dělám s prezervativem nebo bez. Naštěstí jel krokem v odstavném pruhu, takže jsem se slovy: „Tak to ne!" byla v sekundě venku. Nejspíš mu omyl rychle došel, protože mi v úniku vůbec nebránil.

Většina mých zkušeností s polskými řidiči je však pozitivní. Někdy mají neobvyklou práci nebo koníčka, takže se můžete něco nového dozvědět, často vám doporučí místo, které byste si při své cestě neměli nechat ujít, a není výjimkou, když vás zavezou tam, kam potřebujete, i když je to pro ně zajížďka. Dozvíte se, že Čechům Poláci přezdívají „Pepiky" nebo taky „Knedliky" a že Češka se údajně od Polky pozná podle výrazněji namalovaných očí. Jsou ochotni vám sdělit svoje názory a poslechnout si vaše. Někdy začnou vyprávět dost osobní věci. Ne protože k vám mají důvěru, ale protože vás neznají a jen chtějí, aby je někdo vyslechl.

Při stopování se nevyplatí plánovat. Třeba budete mít štěstí a váš stop vás zaveze na místa, která si Poláci před turisty chrání.

Lenka Prokopová

související články

> *Stop na Aljašce*
> *Stopem do Turecka? Za sexem!*
> *Autostopem po Evropě*
>>> **www.treknet.cz**
doprava

Austrálie bez nemilých překvapení?
Nejen růžové informace! Co je důležité a co ne?
"Československé" a "prestižní" školy?!

Kontakt: Kristina 723 747 683
www.australiestudium.cz

AKCE

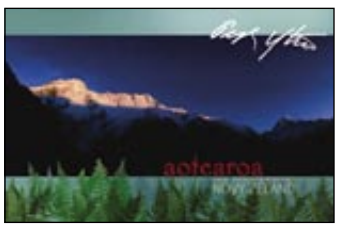
5. – 9. října 2004 TOURFILM 2004 – 37. ročník mezinárodního filmového festivalu turistických filmů a videí, host – Jane Goodall, Karlovy Vary; www.tourfilm.cz

16. října 2004 HIGHLANDER 2004 – orientační závod na kole, v běhu, kajaku a lezení, 320 Kč / 160 Kč ČAES, chatová osada Milovy; www.highlander.cz

16. října 2004 HUMI OUTDOOR CHALLENGE SURVIVAL 2004 – extrémní závod dvojic na trase cca 50 km pomocí mapy, 800 Kč / tým, Baldovec uprostřed Moravského Krasu; info: petr@gm5.cz

29. – 31. října 2004 CESTY – 17. mezinárodní setkání cestovatelů, nově blok na téma Outdoorové sporty, 250 Kč / 3 dny, Prosiměřice u Znojma; http://globe.euweb.cz

3. – 31. října 2004 NOVÝ ZÉLAND – výstava panoramatických fotografií Pepy Středy, pasáž Černá růže, Praha 1, vstup volný. Z fotografií vznikl kalendář na rok 2005; více info na www.go.to/pepastreda

13. – 14. listopadu 2004 SPORT LIFE – 3. mezinárodní sportovní veletrh, opět Spinning Vuelta Ride!, 60 Kč / 30 Kč zlevněné vstupné, Výstaviště Brno; www.sport-life.cz

12. – 14. listopadu SETKÁNÍ CESTOVATELŮ – cestovatelský dia-festival pro širokou veřejnost, 320 Kč / 3 dny, KD Ládví, Praha 8; www.setkanicestovatelu.cz

18. – 21. listopadu 2004 RAJBAS OUTDOOR KOTLÍK a OKEM DOBRODRUHA – cestovatelsko-outdoorový festival s amatérskou soutěží videofilmů, Blansko, 200 Kč permanentka; www.horizont.bk.cz

související články

> *Programy cestovatelských festivalů 2004*
> *Novinky veletrhu Sport life*

>>> www.treknet.cz

akce

Moskytiéra

pokračování ze str.1

i dvacet. Takže vlastní moskytiéra, o kterou se sami staráte a pečujete, je záruka. Zvlášť na pobřeží v tropickém vedru je klidná noc bez ní téměř nemožná," přiklání se ke koupi vlastní moskytiéry. Zakoupenou moskytiéru postříkala Biolitem – insekticidním sprejem, který jí však svým intenzivním zápachem moc nevyhovoval a jako alergikovi se jí těžko usínalo. „Nezapomínejte i pod moskytiéru používat repelent. Já jsem byla velmi spokojena s Autanem."

Kamčatka

„Velké moskytiéry se ukázaly nezbytné v tropických pralesích Asie i v Indonésii. Vůči méně vytrvalým gnusům pomáhá větrák. Také není špatná kombinace hamaky a moskytiéry s pláštěnkou. Pro jednoho člověka je to lehčí než stan," uvádí další druh protihmyzového přístřešku Kamila Hnyková. Má recept i na kamčatské komáry, zvané gnus, kteří se vnucují do přízně lidí i za bílého dne. „Osvědčila se mi moskytiéra na hlavu z jemné záclonoviny. Ušila jsem ji dost širokou, aby se dala přehodit přes kšiltovku a zasunout za tričko. Kamarádi zvolili klobouky, ale bylo jim v nich dost horko. Samostatná síťka byla praktičtější. K jedné kšiltovce a jednomu okraji síťky jsem našila suchý zip, takže se moskytiérka dala jednoduše přilepit nebo sundat."

Aljaška

S podobnými komáry bojoval Aleš Hejna letos na Aljašce, kde pracovali se svojí přítelkyní na zmapování určité oblasti. „Mapujeme hodně v bažinách, komáři nás tedy doprovází celé horké léto. Hrůza. Každou hodinu se musíme stříkat repelentem, i když máme odhalené jen dlaně a obličej. Ve 30stupňovém horku se cítíme v dlouhých rukávech jak parní lokomotiva. Pro práci v opravdu mračných oblastech se tu prodávají klobouky s moskytiérou a dokonce celé obleky. Myslím, že na komáry účinkují dobře, ale je z nich hůře vidět – nic pro nás. Nám musí stačit repelent. Účinkuje podle obsahu složky DEET, která sice nemá zrovna dobrou pověst – ve velké koncentraci ohýbá plasty, ale na komáry působí dobře. Některé repelenty zde obsahují až 30 % Deetu. Naštěstí tady komáři nic nepřenášejí – velmi sporadicky West Nilus Virus, ale na ten většinou umírají jen lidé se slabší imunitou."

Druhy moskytiér a jejich ceny

Moskytiéry jsou v Čechách k dostání ve specializovaných outdoorových obchodech, ale také lékárnách a army shopech. Jsou známy případy, kdy se moskytiéra při aplikaci insekticidu rozpadla. Ověřte si proto, na co je vybraný repelent vhodný. Jednoduché závěsné sítě proti hmyzu začínají cenově již na 500 Kč, závěsné moskytiéry tvarované pro 1 osobu stojí přes 700 Kč a pro dvě osoby přes 1200 Kč. Síťka přes obličej vychází v obchodech na 120 Kč, tvarovaný klobouk přes 300 Kč. Obleky proti hmyzu za 1300 Kč ochrání svého nositele dokonce i před klíšťaty. Moskytiéry jsou také pevnou součástí některých hamak, což oceníte zejména při spaní v tropických lesích. Jejich cena závisí na zpracování, kvalitní modely i s nepromokavým přehozem stojí přes 3000 Kč.

Kateřina Sekyrková

Midgees – skotské mušky, které dýcháte, jíte. Do stanu se nedostaly. Foto: J. Vystrčil

související články

> *Tábano*
> *Horečka Dengue*
> *Konkrétní nemoci a jejich původ*
> *Plošticová nemoc západní polokoule*
> *Malárie démonizovaná a neznámá*
> *Džungle*

>>> www.treknet.cz

nebezpečí, nemoci

KOMENTÁŘE

Hlaďák – noční můra aktivních lidí

Věru, hlaďák je o hubu. Nemám až takú vážne nebezpečnú skúsenosť, ale na biku sa mi už párkrát podarilo „umriet". A keď sa to podarí v lese, 10 kilakov od civilizácie, nieje to nič, čo by sa dalo brať na ľahkú váhu. Musli tyčinka, ktorú mi dal náhodný známy na trase, mi bola vzácnejšia ako najdrahší kaviár. Kto to nezažil, ten to nepochopí. Napr. spisovatelia zjavne nikdy hlaďák nemali, inak by nepísali do knih také voloviny :-)

Flinker – mkandrac@centrum.sk

Trekové hole

Bez trekových holí bych už nedala ani ránu. Zvykla jsem si na ně hned napoprvé. Proto výmluvy typu: „Já bych s nimi neuměl/a chodit", beru jako plácání do větru. Je pravda, že šetří klouby. Dokážu si živě představit, jak škaredě by dopadly některé pády, ke kterým díky holím vůbec nedošlo. Používám hole zn. LEKI MAKALU. Všem je vřele doporučuju, nicméně poslední dobou mě trochu zlobí výsuvný systém. Otázkou je, zda se jedná o celkový problém výrobce, nebo jen o náhodnou vadu. Je dobré opatřit si ještě chrániče na hroty – vyrábí se speciálně rozšířené, které se používají na chůzi po městě. Každopádně bych se přimlouvala za jakýkoliv chránič. Rozšiřuje se totiž takový nešvar – lidé si hole připoutávají k boční straně batohu hroty nahoru. V případě, že v dopravním prostředku sedí (např. v Rakousku je to zcela běžné) a vy stojíte nad nimi, je to celkem o hubu... lépe řečeno o oko či jiné orgány.

Romanka – makalu@click.cz

Příliš démonizovaná malárie

Jako alternativa profylaxi se stále více prosazuje tzv. stand-by emergency terapie: cestovatel neužívá antimalarika preventivně, ale má u sebe pohotovostní léčebnou dávku s podrobným návodem, kterou použije až při podezření, že malárií skutečně onemocněl. Stand-by terapie ale slouží jen k odvrácení nebezpečí v případě, že není rychle dostupná kvalitní odborná péče. Doporučuje se proto zvláště v případě cest do odlehlých a nepřístupných oblastí. Nemocný by po ní měl co nejdříve navštívit lékaře, který na základě krevního testu rozhodne, zda se podařilo nemoc skutečně zlikvidovat, nebo je nutná další léčba.
Pokud se pro stand-by terapii rozhodnete, nechte volbu konkrétního léku do určité oblasti na odbornících. Po návratu z cesty můžete tyto drahé nepoužité léky proti malárii prodat dalším cestovatelům. Zkuste Annonci, nebo si dejte inzerát na nástěnku hygienické stanice, kde jste se před odjezdem nechávali očkovat.

Ivan Brezina

Praktická automapa

Být spolujezdec – navigátor je stejně náročné jako řídit. Jeho práci ztěžují velké automapy, které brání při rozložení řidiči ve výhledu a navigátorovi v přehledné orientaci. Po pár dnech opakovaného rozkládání a skládání se navíc z mapy stane trhačka.

V Holandsku jsme si po marném boji s automapou Německa na benzínce zakoupili za 8.25 Euro automapu FALK v měřítku 1: 250 000, nad kterou zajásá každý, kdo v neznámém terénu určuje směr jízdy. Může totiž s její pomocí sledovat čísla silnic, dálnic a výjezdů, aniž by ji musel celou rozkládat a zase skládat. Nechybí ani orientační plánky 19 holandských měst a samozřejmě rejstřík. Kouzlo spočívá v tom, že mapa bez kroužkové vazby je rozřezána na menší části již předem. V mapě se pohybujete ze severu na jih listováním celkem pěti stránkami formátu čtverce, z nichž každá popisuje území o velikosti zhruba 60 x 60 km. Na každé z těchto stránek jsou do harmoniky složené další 2 části mapy, zasahující vždy o dalších zhruba 70 km dále na východ i západ. Mapy měst jsou zakresleny na spodní straně těchto postranních map a složeny tak, že jsou při listování mapou to první, co vidíte. Princip je jednoduchý a měřítko dostatečně podrobné i na bloudění při pobřeží Severního moře, které je na klasické automapě sousedního Německa téměř bez infrastruktury. Stačí jen doufat, že brzy začnou tento nápad napodobovat další kartografická nakladatelství.

Kateřina Sekyrková

STŘÍPKY Z TREKNETU

Skok za foťákem

Během jednoho z našich četných odpočinků při sestupu z Bobotova Kuku v Durmitoru si Tintí odložil na zem brašnu s fotoaparátem a začal si sundavat i bágl. Vtom foťák s brašnou udělal „hop" a na šikmé zemi se překulil. Tintí zbystřil, ale brašna zůstala stát, a tak si dál ze zad stahuje bágl. Jenomže brašna znovu hop a hop, už se regulérně kutálí s kopce dolů, neustále zvyšující otáčky a rychlost.

Tintí se rozeběhl za ní. „Tintí stůj! Zříť íš se. Zabiješ se!" Jak řekl Pítrs, „nerozsvítilo se mu červený světýlko pudu sebezáchovy". Vrhá se za vzdalujícím se fotoaparátem. Odraz, skok plavmo a už jsou v objetí. V posledním možném okamžiku. Pak už byl sráz příliš kolmý na to, aby další skok skončil bez následků. Jsme trošku opaření při pomyšlení na to, jak to mohlo dopadnout. Situaci bere do rukou pes Bobo. Přichází k Tintímu a začíná ho konejšivě olizovat, jako kdyby mu tím říkal: „Ty jsi vůl, viď? Ale buď v klidu, už je to za námi."

Milan Silný, Expedice Montenegro

V Kamerunu s českými fotbalisty

Na cestě z Banyo do Ngaundere v Kamerunu nám zkolaboval autobus. Byla to spíše Avie, předělaná na autobus v „africkém stylu". Přesedání na korbu okolo jedoucího nákladáku organizoval policajt se samopalem kolem krku a byl dost nesmlouvavý, takže jsme museli všichni znovu zaplatit. Na korbě vedle mě horečně diskutovala skupinka kamerunských mladíků. Najednou nevěřím svým uším. Oni vykřikují „Nedvěd, Jan Koller, Baroš!" A jeden Španělák, co s námi jel taky, mi vysvětluje: „To se teď baví o českém fotbale." Ti kluci nevěděli, že jsem z Čech. Fakt je, že hlavně Nedvěd je v Kamerunu hodně oblíbený.

Marian Koreček

související články

> *Expedice Montenegro*
> *Veslovačka po Dunajské deltě*

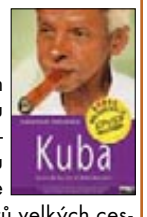
>>> www.treknet.cz

on-line cesty

www.stan.cz
SLEVA 10 až 25%
DOPRODEJ STANŮ – modelů 2004
VELO (140x225cm; 3,95kg; 1předsíň)
5790 » 4342 Kč
MIKRO (60-100x250cm; 2kg; 2apsidy)
3320 » 2779 Kč
MIDI4 (220x220cm; 4,10kg; 1předsíň)
6490 » 5516 Kč
ATAK1 (130x220cm; 2,55kg; 1apsida)
4320 » 3888 Kč
ATAK2 DUO (160x220cm;3,1kg; 2aps.)
5190 » 4671 Kč
Ve firemní prodejně v Kunčicích p. Ondřejníkem získáte navíc slevu 5%! Jiné slevy nelze uplatnit!
PLATÍ DO VYPRODÁNÍ NADLIMITNÍ ZÁSOBY !
JUREK S+R – tel: 556 850 032

VYJDE

Kuba, nakl. JOTA, 2004, 664 str., asi 700 Kč

Kuba je rájem zvídavých nezávislých cestovatelů toužících po bezprostředním, osobním kontaktu s místními obyvateli, ale také zámožnějších klientů velkých cestovních kanceláří, na něž zde čeká exotická a pohodlná dovolená. Živoucím skanzenem Havany, po nekonečných plážích nebo smaragdově zeleným pohořím Sierra Maestra vás provede kromě praktického textu i 24 barevných příloh, 42 map a 60minutové DVD, které vás naláká k návštěvě karibského ostrova a upozorní na zajímavá místa i „televizními" smysly.

Kurz přežití v džungli

pokračování ze str.1

kafe. Lanová dráha je sice nízko nad zemí, ale motivací pro udržení rovnováhy nám je asi metr hluboká odporně smradlavá bažina. Ale co, aspoň budeme padat jako do peřin. Jasnou vítězkou se stává Alenka. I přes dva pády dokončuje disciplínu s úsměvem. To už vyhlížíme kluzké a viklající se kůly zatlučené v bahně. Tam se mi fakt nechce. Ale i tak v bahně končím, naštěstí jen jednou. Poslední dráha je dost „maso". Těžko se to popisuje, lepší je to zažít. Jednoduše shrnuto – v lepším případě po pás, v horším po krk ve vodě, přeskoky, pády, lezení... Na papíře to je slabý odvar toho, jak to vypadalo ve skutečnosti.

V divoké džungli

Druhý den začínáme výkladem a poučnou procházkou se specialistou na přežití. Učí nás vnímat džungli jako velice dobře zásobený obchod s potravinami, lékárnu, ale i sexshop – k nalezení jsou v džungli afrodiziaka, umělé penisy i viagra. Stavíme pasti na drobná zvířata, pracujeme s mačetou, zapalujeme oheň z mokrého dřeva, hledáme čistou vodu a spoustu dalšího. Odpoledne se přesunujeme na místo našeho nočního táboření. Úkolem je vybrat si vhodné místok zavěšení a vypnutí speciální vojenské hamaky. Moskyti hbitě využívají faktu, že nemáme volné ruce, a dopřávají si vydatnou večeři. V noci zůstáváme s našimi instruktory u ohně, lehce popíjíme, zpíváme české, ruské a ekvádorské písničky a je nám fajn.

Vodácký kurz

Názornou instruktáží třetí den objevujeme, z čeho se dají vyrobit plovoucí vesty – igelitové sáčky, vojenské kalhoty, pončo, PET lahve atp. Poté nasedáme do domorodých lodí vydlabaných z kmene stromu. Svým tvarem připomínají kanoi, ale vratkostí předčí kajak. Celkem nás „poslouchají". Jen jednou se koupe mezinárodní posádka Austrálie – Nový Zéland. Následuje výuka stavby voru, vojáky nazývaného balsa-raft. Instruktoři nám postaví miniaturu a my musíme totéž zvládnout ve skutečné velikosti. Pět až osm opracovaných silných klád dlouhých 3 – 4 metry, které jsou již pro nás připraveny, poskládáme ve vodě těsně vedle sebe. Ještě předtím otesáme jednu stranu klád do špičky, aby měl vor menší odpor. Asi 30 cm od každého konce vysekáme mačetou prohlubeň ve tvaru písmene U, do které příčně vkládáme slabší kládu. Tu pak za pomocí speciálních „jehel" z velmi tvrdého dřeva přibijeme takovým způsobem, že tyto jehly vypadají jako písmeno X. Ve spodní části „písmena X" je pak přibitá první příčná kláda. Do vrchní části vkládáme stejným způsobem jako první i druhou kládu, která zvyšuje pevnost voru. Výslednou konstrukci svážeme velmi pevným motouzem. Vor hravě uveze 8 – 10 lidí. Je těžký, pomalý a obtížně manévrovatelný, ale spolehlivý.
Stavba voru netrvá déle než hodinu. S radostným řevem na vor skáčeme a hodinu jako mezci pádlujeme, abychom se dostali na základnu v určeném časovém limitu.

Střelné zbraně

Poslední den se věnujeme střílení. Odbýváme si nezbytné bezpečnostní školení v duchu „nestřílejte na živé terče" a vyrážíme na střelnici. K dispozici máme samopal HK48, samopal M4 s elektronickým hledáčkem a pistoli Berreta, všechny americké výroby. Všichni se trefují dost přesně, takže celkem nuda. Odpoledne už balíme a vracíme se zpět do základny u Cocy. Chvíli ještě relaxujeme a lížeme si rány u armádního bazénu. U společné večeře se loučíme s našimi instruktory a odjíždíme zpět do Quita.
S odstupem času konstatujeme, že právě tohle byl pro nás jeden z nejsilnějších zážitků z celé cesty po Jižní Americe. Zpočátku nás propagační letáček na výcvik, visící v našem hostelu v Quitu, ani nazaujal. Dlouho jsme se rozhodovali, zda máme dát 160 USD za pouze čtyřdenní akci. Peněz rozhodně nelitujeme. Naopak, rádi bychom si to zopakovali, ale na delší dobu. Podle dostupných informací to však není možné. Věřím, že jen prozatím. Pokud někdo z vás plánuje cestu do Ekvádoru a měl by o tento kurz zájem, můžeme vám pomoci kontaktovat organizátora akce.

Alena Pražáková, Vítězslav Tymr

Výroba pastí a pastiček v amazonské džungli. Foto: archiv autorů

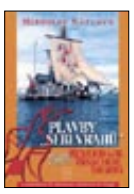

RECENZE

Lexikon přežití, Rudiger Nehberg, nakl. Motto, 2004; 281 str,. 249 Kč
Tato kniha si nebere servítky, kašle na předsudky a skutečně pomáhá přežít. Podobné publikace u nás vždy spíše směřovaly k dětem, které na skautských a jiných táborech spíše než z potřeby přežít zkoušely, co jim příroda dovolí a co si ony mohou dovolit k ní. Kromě morseovky vám poradí, jak si vyrobit nejen luk, ale také skutečnou střelnou zbraň v podstatě na koleně. Holé věty vám zase přiblíží situaci, ve které hledíte do očí lvovi nebo medvědovi. Najdete zde několik způsobů, jak získat pitnou vodu z vlastní moči. Naučí vás vařit bez jakéhokoli nádobí, kdy okolo vás není jediné suché stéblo nebo větev. Nerozkazuje, jak se ryby smí a nesmí lovit. Dozvíte se, jak je chytit, aby bylo co jíst. A nechybí ani dost detailní popis toho, jak se zachovat jako jediná pomoc u rodící ženy.
Encyklopedické členění hesel usnadňuje orientaci při hledání konkrétního výrazu a umožňuje listování knihou na kterékoliv stránce nejen před cestami do džungle, pouště, ledu nebo vody. Přes 1500 hesel a 500 názorných kreseb vám pomůže zachovat chladnou hlavu u případů, které se zdánlivě jeví jako neřešitelné, a třeba nejen vám – přežít.

Jan Holan

Plavby „sebevrahů", Miroslav Náplava, nakl. Jota, 2004; 176 str., 40 str. barevné přílohy; 298 Kč
Po téměř čtyřiceti letech, kdy u nás vyšla v nákladu 195 000 (!) kusů kniha Thora Heyerdahla „Ve znamení Kon-tiki", se na našich pultech objevuje kniha o plavbách na voru přes oceán, zaměřená na českého cestovatele, kameramana, fotografa, skladatele, dirigenta a emigranta Eduarda Ingriše. Jeho život a cesty ovlivnili dobrodruzi, realizace jejichž snů se zejména z pohledu obyčejných lidí pohybují na sebevražedné hranici – Eric de Bisschop, Thor Heyerdahl, William Willis, ale také Ernest Hemingway, Hanzelka a Zikmund. Jejich životní osudy se prolnuly jen krátce. Právě tyto momenty společné práce, setkání nebo jen písemné podpory jsou pečlivě zpracovány a spolu s unikátními záběry a korespondencí v knize publikovány. Vyhledávání těchto souvislostí, převezení a zpracování Ingrišova více než tunového archivu bylo velmi náročné, a tak není divu, že autor tuto činnost do své publikace zahrnul a učinil z ní rámec čtivé knihy.
Eduard Ingriš osobně nestihl sepsat žádný ze svých životních příběhů. Pro autora této knihy je to výzva k dalšímu zpracovávání Ingrišova rozsáhlého archivu. „Plavby sebevrahů" si tak říkají o pokračování.

Kateřina Sekyrková

Zprávy ze Střední Asie

Ázerbajdžán

Nevěřte Australanům a Američanům, co se památek týče. Ti chudáčci totiž doma žádné nemají a pak jim všechny přijdou atmosférické, skvělé a jedinečné. A tak jsme se v ázerbajdžánském vedru celkem zbytečně potili, funěli a s krosnami na zádech jsme se po čtyřech škrábali k pevnosti Cirax Qala, abychom řekli: „Hm, dobrý," a uronili slzu za promrhaný den cestou sem a pravděpodobně ještě jeden odtud. Ale když jsme tam tak stanovali, na střeše klenuté místnosti ze 6. století, aspoň jsme se seznámili s místním hejnem sov, které na nás za šera dělaly nálety. Při zpáteční cestě nás pobavilo sanatorium, které stojí přímo pod horou. Lidi se tam nudí v ošklivých čtyřpatrových barácích, kupují si léčivou vodu a chodí na oběd do vývařovny, za kterou smrdí v kontejneru celé kostry krav.

Kyrgyzstán - stavba jurty ***Foto: Karel Umlauf***

Uzbekistán

Konečně, už jsme skoro na řadě. Před námi mění Němka 300 euro. Pokladní jí podává balíček velkých zelených bankovek. Němka děkuje a má se k odchodu. Pokladní ji volá zpět a skládá na pult další a další balíky peněz. Němka neví, jestli se má smát nebo brečet. To ale byla blbost, měnit tři sta euro v zemi, kde nejvyšší bankovka má hodnotu 30 Kč, ale ve směnárnách dostanete jen „patnáctikorunovky", nebo spíše balíky pětikorunových bankovek. Němka se s penězi nadšeně fotí a pak zoufale přemýšlí, jak je odnese, když nemá žádnou tašku. Příště do banky jen s krosnou!

Přesně na druhém konci Uzbekistánu, než je Taškent, se nachází zapadákov Moynak. Mají tam nízké domy uplácané z rákosu, hlíny, kravské mrvy a jinak nic. „Jo kdysi, v šedesátejch, to tady, kde stojíme, bejvalo Aralský jezero. Pak začalo ustupovat. Teď je to k němu přes sedmdesát kilometrů," vzpomíná příslušník kazašské menšiny před svým domem. Po prašné cestě se vydáváme hledat lodě. Jediný důkaz toho, že tu jezero kdysi opravdu bývalo. Sedí tam v písku a reznou. Z některých už moc nezbylo. Jen trup plný vody a na ní plovoucí ropné skvrny. Kráva se nad ní sklání a lemtá. Odháním ji. Přeci nemůže pít ropu! Kráva se ukřivděně dívá a z chlupu na bradě jí kape černá lepkavá kaše. „Dřív tu byly ryby, teď tu není nic," vzpomínají všichni moynačtí svorně. Co jim zbývá? Pár krav a vodka. V autobuse z Nukusu do Moynaku jela parta trosek ožralých na mol. Padali na pasažéry, zvraceli na pasažéry... Smutný obrázek. Aralské jezero? Odešlo.

Kyrgyzstán

V noci se po ulicích Kyrgyzstánu moc promenádovat nemá. Zalezli jsme proto v malém hornickém městečku Tashkomurod hned do prvního zařízení, kde nás nechali složit hlavu. Že to byl BORDEL, nám moc nevadilo. Zatím. Jen dveře do našeho pokoje nešly zamknout, tak jsme před ně přistrčili postel. Ve dvě ráno vykopl dveře do naší předsíňky napůl oblečený chlápek a snažil se protlačit dveřmi zajištěnými postelí. Vyskočil jsem a řval, ať vypadne. Prý si jen něco chtěl vzít z našeho pokoje. Ujistil jsem ho, že tu nic takového není, a on zmizel. O půl hodiny později se celá scénka opakovala s dalším mužem, který byl snad i střízlivý a vydával se za „správce". Byl ještě dotěrnější a dlouho se dožadoval, abychom ho pustili dovnitř. Nepustili a on odešel. Před vchodem se zatím strhla bitka mezi oběma nechtěnými návštěvníky. Dva další se přidali. Ten první utekl a ostatní i s kurvami ujeli. Jenže jeden chlápek se vrátil. Ve dveřích se potkal se „správcovou", zřejmě ji udeřil a ona utekla. Pak vykopl mříž, rozmlátil okno do vedlejšího pokoje a jal se ničit zařízení bordelu. Následující tři hodiny neustále odcházel a přicházel. Už jsme čekali, kdy rozbije naše okno, nebo vykopne dveře zajištěné postelí, které visely jen na jednom pantu. Nakonec přišel s igelitkou, ve které si něco odnesl, a už se víc nevrátil.

Lucie Kinkorová a Petr Drbohlav

související články

- *Trochu divoký Kyrgyzstán*
- *Jak chutná Uzbekistán*
- *Nehostinný Ázerbajdžán*

>>> www.treknet.cz

on-line cesty

Dvouměsíčník **KALIMERA**, tištěná verze internetového časopisu o (ne)závislém cestování www.treknet.cz; **Šéfredaktorka:** Kateřina Sekyrková; **Korektury:** Lenka Prokopová; **Distribuce**: zdarma po celé ČR (VŠ, VŠ koleje); **Stálá distribuční místa:** *archiv starších čísel* PRAHA – HOLAN SPORT, Krakovská 18, Praha 1; BRNO – CK KUDRNA, Vobchůdek v podchodu pod nádražím; OLOMOUC – knihkupectví Pavel Dobrovský – BETA, Edelmennův palác, Horní nám. 5; PARDUBICE – CK POZNÁNÍ, tř. 17. listopadu 229; další zájemci jsou vítáni; Náklad: 30 000 ks; **Inzerce**: inzerce@kalimera.cz; **Grafické zpracování:** Grafické studio GAO, www.gao.cz; **Tisk**: Serifa s.r.o; **Uzávěrka příštího čísla**: 10. listopadu 2004; **Kontakt:** Krakovská 18, Praha 1, 110 00; tel.: 222 211 739, 602308878; email: redakce@kalimera.cz; **Registrace**: MK ČR E 13883; ISSN 1214-0775; **Předplatné:** složte na účet 1087121052/2400, nebo zašlete složenkou typu C na adresu redakce. Identifikace platby – Předplatné KALIMERA; částka – 75 Kč / rok, 15 Kč / 1 číslo.

vaše příspěvky

- *na emailu redakce@kalimera.cz*
- *v diskusích (horní lišta)*

>>> www.treknet.cz

Vrácení daně z práce v zahraničí

pokračování ze str.1

Pokud si na toto papírování sami netroufnete, můžete zpracování daňového přiznání svěřit specializovaným společnostem, které si za svou činnost nechávají určitá procenta z navrácené částky. „Optimální je odevzdat vyplněné formuláře s příslušnými dokumenty do konce daného fiskálního období v příslušné zemi. V takových případech je velká pravděpodobnost, že dostanete své daně zpět do 2 měsíců," radí žadatelům Ivo Brabec ze společnosti ETS Refunds. Fiskální rok se kryje ve většině zemí s rokem kalendářním, jen v Austrálii začíná 1. července, ve Velké Británii 6. dubna a na Novém Zélandu 1. dubna.
Garantovat však dobu navrácení daně nelze, závisí na práci každého z finančních úřadů a složitosti tamní administrativy. „Z amerických států máme nejlepší zkušenosti se státy Ohio, Virginia, New Jersey. New York vrací daně až po 8 měsících, hrozný je také Massachusettes," vyjmenovává Ivo Brabec. „Nejlépe se nám obecně spolupracuje s Holandskem, nejsložitější je Německo, což je dáno mimo jiné nestandardními požadavky na osobní údaje při vyplňování formuláře," doplňuje Judita Mazánková ze společnosti Taxback.com.
A kolik dostanete zpět? Výše vrácených daní vyplývá z výše výdělku a nezdanitelného minima. Rozdíl je mezi studenty a nestudenty, kdy se liší počet a výše odečitatelných položek, ale také mezi jednotlivými zeměmi s jiným daňovým systémem. Ve Francii a Španělsku se refundace ani nevyplatí, naopak téměř celou částku dostanete zpět v Německu, které tak vychází ještě lépe než USA. Zajímavý je daňový systém v Austrálii, kde prvních půl roku platíte daně stejně vysoké jako rezidenti, ale 7. měsíc se vám částka do výše 5000 AUD nedaní.
Specializované společnosti, které za vás daňové přiznání podají, si strhávají v závislosti na zemi, kam vaše přiznání podávají, 6 – 16,5 % z vrácené částky. Navíc se platí paušální poplatky například za dohledání dokladů u zaměstnavatele. Individuální kalkulaci výše vrácené daně vám provedou zdarma po emailu či telefonicky.

Kateřina Sekyrková

